

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Писаревський М.І.

“27” серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культура комунікацій та професійна етика

рівень вищої освіти _____ магістр _____

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність _____ СЗ «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

Вид дисципліни _____ за вибором _____
(обов'язкова / за вибором)

інститут Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол №1

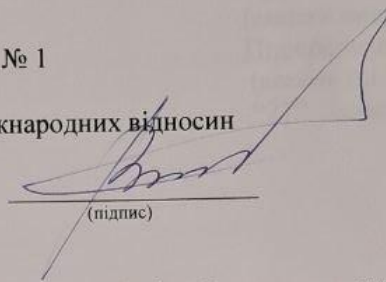
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Ірина ПАНОВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин

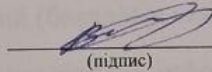

(підпис)

Вінникова Н.А.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

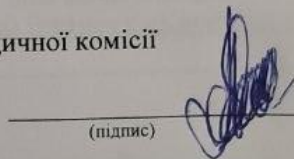
(підпис)

Шампура В.М.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Панасенко Г.С.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Культура комунікацій та професійна етика» складена відповідно до освітньо-професійної програми:

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»,
підготовки магістра,
за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Культура комунікацій та професійна етика» є формування теоретичних знань і практичних навичок етично відповідальної, професійно коректної та міжкультурно чутливої комунікації у політичній, міжнародній і дипломатичній сферах; розвиток здатності здійснювати морально-етичну оцінку комунікативних практик, професійних рішень, переговорних стратегій та публічних заяв суб'єктів міжнародних відносин.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- знати та розуміти сутність, принципи, норми й функції культури комунікації та професійної етики у політичній, міжнародній і дипломатичній діяльності;
- знати особливості етичного регулювання професійної комунікації, політичної комунікації, міжнародної взаємодії та дипломатичної служби;
- розуміти взаємозв'язок моралі, політики, міжнародного права, національних інтересів і професійної відповідальності у діяльності суб'єктів міжнародних відносин;
- навчитись здійснювати етичний аналіз комунікативних ситуацій, виявляти моральні дилеми, інтереси, цінності, комунікативні ризики та наслідки професійних рішень у політичній і міжнародній сфері;
- демонструвати навички застосування норм професійної етики, культури міжкультурної комунікації та принципів етичної поведінки під час переговорів, офіційного листування, публічних виступів і цифрової комунікації.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
3-й	-
Лекції	
18 год.	-
Практичні заняття /Семінари	
4/5 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
63 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	-

* у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК15. Здатність аналізувати основні напрями діяльності дипломатичної служби у зовнішній політиці країн у сучасних умовах.

СК16. Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН3. Демонструвати знання у сфері стратегії і тактики ведення дипломатичних переговорів.

РН4. Демонструвати знання особливостей, характеру та ступеня взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня.

РН5. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем

1.8. Пререквізити: «Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку», «Багатостороння дипломатія», «Стратегія та тактика ведення міжнародних переговорів», «Міжнародна політика та політичні комунікації», «Дипломатична робота та дипломатичні документи».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Культура політичної комунікації та політична етика як професійна етика політиків

1. Поняття, предмет і функції політичної етики.
2. Взаємозв'язок моралі, політики та публічної комунікації.
3. Етичні принципи діяльності політика: справедливість, відповідальність, доброчесність, підзвітність і служіння суспільному благу.
4. Основні проблеми політичної етики: національний інтерес, політична доцільність, популізм, маніпуляція, пропаганда, дезінформація та мова ворожнечі.
5. Етичні межі політичної комунікації в умовах міжнародних конфліктів, війни та криз.

Тема 2. Культура професійної комунікації та етика міжнародних відносин

1. Особливості міжнародної моралі та її співвідношення з міжнародним правом і політикою.
2. Суб'єкти міжнародної моралі: держави, міжнародні організації, нації, транснаціональні корпорації, громадянське суспільство та індивіди.
3. Цінності міжнародної моралі: мир, безпека, справедливість, права людини, солідарність, свобода, суверенітет і відповідальність.
4. Основні підходи до розуміння міжнародної моралі: реалізм, лібералізм, космополітизм, комунітаризм, конструктивізм і феміністична етика.
5. Моральна оцінка війни, збройного насильства, гуманітарного втручання та відповідальності за захист.
6. Етика міжнародної комунікації: відповідальність за офіційні заяви, міжнародне інформування, репутацію держави та стратегічні наративи.

Тема 3. Повсякденна етика та культура міжкультурної комунікації в міжнародних відносинах

1. Повсякденна етика в міжнародних відносинах: поняття, функції та межі застосування.
2. Етика честі, довіри та репутації у взаємодії міжнародних суб'єктів.
3. Обґрунтування етичного вибору: особистісні мотиви, професійний обов'язок і універсальні моральні стандарти.
4. Держава, честь і мораль: суб'єктність, репутація та визнання у міжнародних відносинах.
5. Нормативність і регулювання: походження, еволюція та інтерпретація норм міжнародної етики.
6. Мовленнєві акти, обіцянки, зобов'язання, правдивість і взаємність у міжнародній комунікації.
7. Формальні й неформальні правила міжнародної взаємодії: етичні дилеми, статусні відмінності та асиметрія влади.
8. Міжкультурна комунікація: культурна чутливість, стереотипи, упередження, толерантність, недискримінація та запобігання комунікативним конфліктам.

Тема 4. Культура комунікації та етика дипломатичних переговорів

1. Місце, функції та значення етичної поведінки у дипломатичних переговорах.
2. Принципи культури переговорної комунікації: повага, коректність, добросовісність, конфіденційність, відповідальність і дотримання досягнутих домовленостей.
3. Етика аргументації, слухання, переконання, компромісу та збереження професійної довіри.

4. Класифікація етично неоднозначних тактик ведення переговорів: блеф, вибіркоче розкриття інформації, приховування позиції, психологічний тиск, ультиматуми, погрози та маніпуляції.
5. Критерії оцінки етично неоднозначних тактик: законність, пропорційність, намір, наслідки, репутаційні ризики й вплив на сталість домовленостей.
6. Етика переговорів у ситуаціях війни, гуманітарних криз, обміну полоненими та врегулювання міжнародних конфліктів.
7. Міжкультурні стилі переговорів і комунікативні бар'єри.

Тема 5. Дипломатична етика та культура офіційної дипломатичної комунікації

1. Поняття, предмет, принципи та функції дипломатичної етики.
2. Моральні дилеми дипломатії: національний інтерес, влада, міжнародне право, гуманітарні цінності, політична доцільність і професійна відповідальність.
3. Історична еволюція дипломатичної етики та її сучасні стандарти.
4. Професійна честь, репутація, лояльність, такт, стриманість, неупередженість і конфіденційність у діяльності дипломата.
5. Етика дипломатичного листування, офіційних заяв, дипломатичних нот, публічних виступів і цифрової комунікації.
6. Протокол, церемоніал, етикет і символічна комунікація в дипломатичному представництві.
7. Етика дипломатичної служби в умовах війни, кризової дипломатії та публічної дипломатії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
		л	п/ с	лаб .	інд .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Культура політичної комунікації та політична етика як професійна етика політиків	18	4	2/ 0			1 2
Тема 2. Культура професійної комунікації та етика міжнародних відносин	18	4	2/ 0			1 2
Тема 3. Повсякденна етика та культура міжкультурної комунікації в міжнародних відносинах	18	4	0/ 2			1 2
Тема 4. Культура комунікації та етика дипломатичних переговорів	18	4	0/ 2			1 2
Тема 5. Дипломатична етика та культура офіційної дипломатичної комунікації	18	2	0/ 1			1 5
Усього годин	90	1 8	4/ 5			6 3

4. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Практичні заняття /Семінари
1	Тема 1. Культура політичної комунікації та політична етика як професійна етика політиків	2/0
2	Тема 2. Культура професійної комунікації та етика міжнародних відносин	2/0
3	Тема 3. Повсякденна етика та культура міжкультурної комунікації в міжнародних відносинах	0/2
4	Тема 4. Культура комунікації та етика дипломатичних переговорів	0/2
5	Тема 5. Дипломатична етика та культура офіційної дипломатичної комунікації	0/1
	Разом	4/5

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Культура політичної комунікації та політична етика як професійна етика політиків – розкрити сутність, предмет, основні категорії та функції політичної етики; – проаналізувати взаємозв'язок моралі, політики та публічної комунікації у діяльності політичних акторів; – охарактеризувати етичні принципи діяльності політика: справедливість, відповідальність, доброчесність, підзвітність і служіння суспільному благу; – підготувати аналітичну доповідь за темою «Етичні межі політичної комунікації в умовах війни та криз».	12
2.	Тема 2. Культура професійної комунікації та етика міжнародних відносин – розкрити особливості міжнародної моралі та визначити її співвідношення з міжнародним правом і міжнародною політикою; – проаналізувати основні теоретичні підходи до осмислення міжнародної моралі: реалізм, лібералізм, космополітизм, комунітаризм, конструктивізм і феміністичну етику – охарактеризувати цінності міжнародної моралі: мир, безпеку, справедливість, права людини, суверенітет, свободу, солідарність і відповідальність; – підготувати есе на тему «Моральна відповідальність держави у міжнародних відносинах».	12
3.	Тема 3. Повсякденна етика та культура міжкультурної комунікації в міжнародних відносинах	12

	– розкрити зміст понять довіри, честі, репутації, правдивості, взаємності та зобов'язань у міжнародній комунікації – проаналізувати роль мовленнєвих актів, обіцянок і дотримання домовленостей у формуванні передбачуваності міжнародної взаємодії – охарактеризувати формальні та неформальні правила міжнародної взаємодії, а також етичні наслідки статусної нерівності й асиметрії влади; – підготувати презентацію на тему «Міжкультурна комунікація: стереотипи, упередження та запобігання комунікативним конфліктам».	
4.	Тема 4. Культура комунікації та етика дипломатичних переговорів – розкрити значення етичної поведінки та культури комунікації у дипломатичних переговорах – проаналізувати принципи переговорної комунікації: повагу, коректність, добросовісність, конфіденційність, відповідальність і дотримання домовленостей; – охарактеризувати етично неоднозначні тактики ведення переговорів: блеф, вибіркове розкриття інформації, психологічний тиск, ультиматуми, погрози та маніпуляції; – підготувати аналітичне повідомлення за темою «Етичні дилеми дипломатичних переговорів у ситуаціях війни та гуманітарних криз».	12
5.	Тема 5. Дипломатична етика та культура офіційної дипломатичної комунікації – розкрити поняття, принципи та функції дипломатичної етики у професійній діяльності дипломата; – проаналізувати моральні дилеми дипломатії, пов'язані з національним інтересом, політичною доцільністю, гуманітарними цінностями, міжнародним правом і професійною відповідальністю; – охарактеризувати етичні вимоги до дипломатичного листування, офіційних заяв, дипломатичних нот, публічних виступів і цифрової комунікації; – підготувати проєкт інформаційного повідомлення на тему «Професійна етика, протокол і репутація дипломата в сучасній міжнародній комунікації».	15
	Разом	63

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

У процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: наприклад, ділова гра; практичні: науково-дослідні завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- Контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- Контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань;
- Контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- Контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні задачі;
- Контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

При вивченні дисципліни «Культура комунікацій та професійна етика» застосовуються наступні форми контролю: усний та письмовий. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач та ін.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни. До заліку допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю.

Загальна кількість балів за успішне виконання залікової роботи – 40 балів.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Культура комунікацій та професійна етика», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18476>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота					Разом	Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	60	40	100
12	12	12	12	12			

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 24 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Увага! В умовах дії обставин непоборної сили, як виняток, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

- вивчення та засвоєння тем (активна робота протягом семестру, виконання практичних завдань, виступи з доповідями та презентаціями, аналітичні завдання) – 60 балів;
- підсумковий контроль у формі заліку – 40 балів (тестові питання – 40 балів (1 бал за кожне)).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає Zoom або залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усний виступ, виконання письмового завдання	Критерії оцінювання
12	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
11-9	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
8-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
5-3	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
2-1	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Увага! У разі порушення академічної доброчесності здобувач отримує 0 балів.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування: студент має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу. Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь. За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію наукових статей або тез досліджень.

Умови зарахування: студент має надати офіційне звернення до викладача. До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів: участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів; публікація тез конференції: до 5 балів; публікація статті у фаховому виданні: до 10 балів.

Кожне таке звернення розглядається окремо. Рішення ухвалюється відповідно до чинних нормативно-правових документів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальний рівень поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за залікову роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Політика використання технологій штучного інтелекту

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема усного опитування, тестування, модульних контрольних робіт та семестрового заліку.

Під час підготовки до семінарських та практичних занять, виконання самостійних завдань, підготовки презентацій, інформаційних повідомлень, есе та аналітичних матеріалів здобувач освіти може використовувати ШІ як допоміжний інструмент для пошуку й систематизації інформації, формування структури роботи, пояснення понять, мовного та стилістичного редагування тексту. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів і прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

У разі використання ШІ здобувач освіти зазначає назву сервісу або моделі, дату та характер його використання. За вимогою викладача здобувач освіти надає використані запити або пояснює спосіб застосування технологій ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендоване методичне забезпечення та література

Основна література

1. Аксьонова О. В., Яценко О. М. Ключові теоретичні основи та підходи до міжкультурної комунікації. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2026. № 1(81). DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/81-9>
2. Банчук-Петросова О., Петрова Н. Культурна дипломатія як м'яка сила в міжнародних переговорах. *Економіка та суспільство*. 2025. № 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-66>.
3. Гулієв А. Д. огли, Чекалюк В. В. Роль етикету й дипломатії в налагодженні продуктивного партнерства. *Часопис цивілістики*. 2024. № 52. С. 79–84. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/1100>
4. Греско О. Політична комунікація і глобальні медіа в умовах високої конфліктності світу. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2025. Т. 17, № 1. С. 179–184. DOI: <https://doi.org/10.15421/352523>
5. Дубовик Н. А., Шило О. В. Культурна дипломатія як інструмент міжнародної комунікації України. *Молодий вчений*. 2023. № 4(116). С. 72–76. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-4-116-14>.
6. Піпченко Н., Дарницький А. Публічна дипломатія України в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2024. Вип. 160. С. 25–31. DOI: <https://doi.org/10.17721/apmv.2024.160.1.25-31>.
7. Рєзніков В., Коваль Ю. Дотримання норм дипломатичного протоколу та етикету як складова державної політики на сучасному етапі. *Актуальні проблеми державного управління*. 2024. № 1(64). С. 176–193. DOI: <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2024-1-11>.
8. Романовський О., Солодовник Т., Шаполова В., Сергєєва Т., Мовмига Н. Культура ділового спілкування як фактор професійної успішності майбутніх фахівців у системі

«людина—людина». *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2024. № 4. DOI: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2024.4.08>.

9. Al-Khatib M. Diplomatic Etiquette: History and Development of the Sphere. *European Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*. 2025. No. 6. P. 87–93. DOI: [https://doi.org/10.59324/ejahss.2025.2\(6\).10](https://doi.org/10.59324/ejahss.2025.2(6).10)

10. Kaneva N., Dolea A., Manor I. Public Diplomacy and Nation Branding in the Wake of the Russia–Ukraine War. *Place Branding and Public Diplomacy*. 2023. Vol. 19, No. 2. P. 185–189. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41254-022-00293-z>.

11. Lee S. T. A Battle for Foreign Perceptions: Ukraine’s Country Image in the 2022 War with Russia. *Place Branding and Public Diplomacy*. 2023. Vol. 19. P. 345–358. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41254-022-00284-0>

12. Quigley M. Ethical Conduct in Negotiations: Drivers and Trajectories. *International Journal of Conflict Management*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJCMA-11-2024-0301>.

13. Sarwari A. Q., Adnan H. M., Rahamad M. S., Wahab M. N. A. The Requirements and Importance of Intercultural Communication Competence in the 21st Century. *SAGE Open*. 2024. Vol. 14, No. 2. DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440241243119>

14. Vinnykova N. Public Diplomacy in the Age of Artificial Intelligence: between Pervasion and Control. *Politicus*. 2025. Issue 4. P. 157–161. URL: https://politicus.od.ua/4_2025/27.pdf.

Допоміжна література

1. Виговська О. Переговори як інструмент глобального врядування: теоретичні підходи та практичні імплікації. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2025. Вип. 163. С. 49–57. DOI: <https://doi.org/10.17721/apmv.2025.163.1>.

2. Єрошин А. Стратегічні комунікації НАТО: сучасний стан та проблеми. (2024). *Серія: Історія. Політологія*. № 38. С. 100–109. <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2024-14-38-100-109>

3. Куц Ю. О., Куц Г. М. Мовна безпека України: політико-нормативний вимір. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2025. № 3(23). С. 323–338. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2025-03-323-338>.

4. Сашук Г.М. Еволюція стратегічних комунікацій сектору безпеки та оборони України як інструменту протидії інформаційним загрозам. *Політичне життя*. 2025. С. 103–108. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2025.3.13>

5. Солових В. П. Специфіка взаємодії влади та громади в умовах цифровізації системи публічного управління. *Актуальні проблеми державного управління*. 2023. № 2(63). С. 99–110. DOI: <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2023-2-07>.

6. Терещук, В. Місце стратегічних комунікацій у публічній дипломатії України. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, 2025. № 52. С. 80–89. <https://doi.org/10.31861/mhpi2025.52.80-89>

7. Чернишова Л. О. Вплив медіаграмотності на соціально-економічну активність громадян країн Європи. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-42>.

8.

9. Akindoyin D. I. International Relations in the 21st Century: The Role of Track-Two Diplomacy in Conflict Resolution. *Perspective Politice*. 2024. Vol. 17, No. 1–2. P. 5–18. DOI: <https://doi.org/10.25019/perspol/24.17.1>
10. Fitzpatrick K. R., McKinnon L. M., Fullerton J. A. Ethics in Public Diplomacy: Insights from Practitioners. *Journal of Public Diplomacy*. 2024. Vol. 4, No. 1. P. 1–17. DOI: <https://doi.org/10.23045/jpd.2024.4.1.001>.
11. Vinnykova N. Prioritizing Resilience within the Eastern Partnership. *International and Political Studies*. 2024. Issue 38. P. 22–31. <https://doi.org/10.32782/2707-5206.2024.38.2>.
12. Yuniar R., Pratiwi I. A., Wibowo A. Visualising Communication Ethics in the 2024 Fourth Vice-Presidential Debate. *Jurnal Studi Komunikasi*. 2024. Vol. 8, No. 3. P. 715–733. DOI: <https://doi.org/10.25139/jsk.v8i3.8869>

16. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>.
2. Комунікаційна стратегія Міністерства закордонних справ України на 2026–2030 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/komunikatsiina-strategiya-mzs-2026-2030-rr.pdf>.
3. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. URL: <https://spravdi.gov.ua/>.
4. Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України. URL: <https://cpd.gov.ua/>.
5. Стратегія інформаційної безпеки України : Указ Президента України № 685/2021 від 28.12.2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>.
6. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>.
7. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). URL: <https://www.unesco.org/en/>.
8. European External Action Service (EEAS). Information Integrity and Countering Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI). URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/information-integrity-and-countering-foreign-information-manipulation-interference-fimi_en.
9. NATO Strategic Communications Centre of Excellence. URL: <https://stratcomcoe.org/>.

12 Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборобою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Культура комунікацій та професійна етика»
<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18476>